

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra*

TILSYNSRAPPORT

Kommunens rolle som barnehagemyndighet

Balsfjord kommune

21.05. 2019

Sammendrag

Tema og formål

Vi har gjennomført tilsyn med barnehagemyndighetens plikt til å påse at barnehagen drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. lov 21. juni 2005 om barnehager (barnehageloven) § 8 første ledd.

Vi har kontrollert følgende undertema:

- kommunens tilsyn med barnehagen, jf. barnehageloven § 16
- kommunen som godkjenningsmyndighet, jf. barnehageloven § 11

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å styrke Balsfjord kommunes lovforståelse og ansvar for å påse barnehagens etterlevelse av regelverket. Tilsynet skal bidra til at barnehagen følger regelverket i barnehageloven, og sikre at barna får det barnehagetilbudet de har krav på.

Regelverksbrudd

I de tilfeller der vi konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som regelverksbrudd. Det gjøres uavhengig av om det er forvaltningsloven, barnehageloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt.

Vi har avdekket to regelverksbrudd ved tilsynet:

- Balsfjord kommune påser ikke at barnehagene i kommunen etterlever kravene i barnehageloven, jf. barnehageloven § 8 jf. § 16.
- Balsfjord kommune som barnehagemyndighet godkjenner ikke familiebarnehager i tråd med reglene for godkjenning jf. barnehageloven § § 8 og 11 og forskrift om familiebarnehager.

Status på rapporten og veien videre

Siden vi har avdekket lovbrudd, inneholder denne foreløpige rapporten forhåndsvarsel om enkeltvedtak med pålegg om retting av lovbruddet, se rapportens punkt 4.

Balsfjord kommune fikk mulighet til å kommentere den foreløpige rapporten og forhåndsvarselet om pålegg før endelig tilsynsrapport. Vi mottok 13.05.2019 kommentarer og beskrivelse av hvilke tiltak som vil bli gjennomført for å rette lovbruddene. Kommunens tilbakemeldinger blir kommentert under pkt 2.2.3 og pkt 2.2.8.

1	Innledning	4
1.1	Kort om kommunen	4
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet	5
1.3	Om tilsynsrapporten.....	5
2	Barnehagemyndighetens plikt til å påse etterlevelse av kravene i barnehageloven, jf. barnehageloven § 8 jf. §16.	6
2.1	Rettslige krav	6
2.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	10
3	Barnehagemyndighetens godkjenning av familiebarnehager	15
3.1	Rettslige krav	15
3.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	16
4	Frist for retting av regelverksbrudd	22
	Vedlegg: Liste over dokumentasjon	24

1 Innledning

Vi fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 9 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 10 A.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter. Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting etter at kommunen har fått en frist for å rette.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven.

1.1 Kort om kommunen

Balsfjord kommune har 5 625 innbyggere og 8 barnehager – 6 kommunale og 2 private. Per 15.12.2018 har 89,6 % barn plass i barnehagene. Det er 228 barn totalt, hvorav 29 er minoritetsspråklige, 7 mottar spesialpedagogisk hjelp og 85 ansatte i barnehagene.

Om myndighetsrollen/delegasjon

Delegasjonsreglementet for Balsfjord kommune er sist endret og vedtatt i kommunestyret 27.02.2019.

I kap. 1 om organisering og delegasjon står det at kommunens virksomhet er organisert med to administrative ledernivå: administrasjonssjefen med kommunalsjefer og virksomhets-/tjenesteenhets ledere. Modellen forutsetter utstrakt delegering fra administrasjonssjefen via kommunalsjefene til virksomhetslederne.

I kap. 7.3.3.1 - delegasjon etter særlover, delegeres administrasjonssjefen myndighet i alle saker etter denne lov, der slik delegasjon etter loven er tillatt, og ikke lagt til folkevalgt organ.

Fylkesmannen finner etter dette at det er administrasjonssjefen som er delegert barnehagemyndigheten i Balsfjord kommune. Vi kan ikke se at myndigheten er videredelegert til kommunalsjef, rådgiver/seksjonsleder eller enhetsledere.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Balsfjord kommune i brev av 24.01.2019. Dere ble bedt om å levere dokumentasjon til oss, og vi har mottatt dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Det ble gjennomført åpningsmøte og intervjuer den 18.03.2019. Fylkesmannen gjennomførte veiledningssamling for kommunene Tromsø, Balsfjord og Karlsøy 16.10.2018. På denne samlingen ble kontrollspørsmålene vi undersøker i dette tilsynet gjennomgått. Representanter fra Balsfjord kommune deltok på samlingen.

Det ble gjennomført sluttmøte 21.03.2019 hvor Fylkesmannen presenterte sine foreløpige konklusjoner, og kommunen fikk anledning til å stille spørsmål til våre funn.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til dere 24.04.2019. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner.

1.3 Om tilsynsrapporten

Våre vurderinger i denne rapporten baserer seg i hovedsak på opplysninger som kommer frem i:

- dokumentasjonen dere har sendt inn (se oversikt i vedlegg)
- informasjonen fra våre egne systemer og offentlige registre
- informasjonen på kommunens nettsted
- intervjuene med:
 - rådgiver Lillian Pedersen
 - styrer Bjørn Toldnes, Hamnvåg familiebarnehage
 - styrer Stense V. Jensen Trollskogen barnehage
 - styrer Anita Isaksen Deilet, Nordkjosbotn barnehage
 - styrer An-Margritt Asplund, Skrållan, Mestervik og Malangseidet barnehage
 - styrer Trine Guttormsen, Moan barnehage

Tilsynsrapporten inneholder informasjon om hvilke pålegg som er aktuelle å vedta etter rettefristen etter kommuneloven § 60 d er utløpt.

Tilsynsrapporten er et offentlig dokument. Vi publiserer våre tilsynsrapporter på vår hjemmeside.

2 Barnehagemyndighetens plikt til å påse etterlevelse av kravene i barnehageloven, jf. barnehageloven § 8 jf. §16.

2.1 Rettslige krav

Kommunen har etter barnehageloven § 8 en plikt til å gi veiledning og påse barnehagenes regelverketterlevelse. Det vil si at kommunen gjennom aktiv veiledning og/eller tilsyn skal påse at barnehagene i kommunen drives i tråd med de krav som settes i barnehageloven med tilhørende forskrifter. Vi presiserer at ansvaret for å påse regelverketterlevelse også gjelder barnehagens innhold og kvalitet.

Barnehagemyndigheten må ha en korrekt lovforståelse av hvilke krav barnehageloven og forskriftene til loven stiller til eiere av barnehager. Dette innebærer å bruke gyldige rettskilder, og legge til grunn gjeldende fortolkning fra nasjonale myndigheter. Aktuelle kilder er lovteksten, forskrifter, forarbeider, retts- eller forvaltningspraksis, rundskriv og veiledere. Myndigheten må for det første ha korrekt lovforståelse når den foretar risikovurderinger av om det er fare for at et eller flere lovkrav i barnehageloven ikke blir oppfylt i barnehagen, se avsnitt om risikovurderinger nedenfor. Videre må myndigheten ha korrekt lovforståelse når den aktivt bruker virkemidlene veiledning og tilsyn som ledd i ivaretagelsen av ansvaret for å påse regelverketterlevelse. Vi viser her til avsnittene om veiledning og tilsyn nedenfor.

Risikovurderinger

Risikovurderinger er løpende vurderinger av sannsynlighet for og konsekvens av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven med forskrifter, både på bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage (og samlet for alle barnehagene).

På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelsen, må barnehagemyndigheten vurdere behovet for veiledning og tilsyn. Dette innebærer at barnehagemyndigheten må kartlegge risiko for brudd på regelverket ved bruk av kilder som sier noe om regelverksetterlevelsen. Aktuelle kilder kan være årsmeldinger per 15.12, klagesaker, bekymringsmeldinger, vedtekter, årsplaner, årsregnskap, medieoppslag, møtepunkter og øvrig kontakt med barnehagene og barnehageeierne. Det avgjørende er at kommunen har tilstrekkelig informasjon om barnehagene til å få et bilde av regelverketterlevelsen på barnehagenivå.

For å oppfylle ansvaret for å påse regelverksetterlevelse i barnehagene, må barnehagemyndigheten ha oversikt over barnehagene i kommunen og regelverket den veileder om og fører tilsyn med. Ulike dokumenter kan gi

uttrykk for barnehagemyndighetens overordnede kjennskap til eierpliktene, for eksempel valg av tema for tilsyn, tilsynsrapporter, veiledningsmateriell, møtereferat og rutiner.

Den informasjonen barnehagemyndigheten får om barnehagen, må brukes til å vurdere risikoen for lovbrudd og hvilke behov barnehagen har for veiledning og tilsyn. I dette ligger også at myndigheten må foreta en kritisk vurdering av hvilke tema det skal veiledes i/føres tilsyn med. Kort oppsummert må kommunen foreta en risiko- og sårbarhetsvurdering.

Mulige tema for barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn (eierpliktene i barnehageloven):

- familiebarnehager, jf. forskrift om familiebarnehager
- barnehagens formål, innhold og kvalitet, jf. §§ 1, 1a og 2 og forskrift om rammeplan.
- barns rett til medvirkning, jf. § 3
- foreldreråd og samarbeidsutvalg, jf. § 4
- barnehagens vedtekter, § 7
- krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager, jf. § 14a
- foreldrebetaling, jf. § 15
- styrer/pedagogisk bemanning, jf. §§ 17 og 18 og forskrift om pedagogisk bemanning
- politiattester, jf. § 19
- regler om taushetsplikt, jf. § 20
- opplysningsplikt til sosialtjenesten, jf. § 21
- opplysningsplikten til barneverntjenesten, jf. § 22
- erklæring om barnets helse, jf. § 23

Veiledning

Det går fram av barnehageloven § 8 at kommunen er lokal barnehagemyndighet og at den skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Veiledning betyr at barnehagemyndigheten aktivt gir informasjon til barnehageeier om eierpliktene i barnehageloven med forskrifter. Veiledningen skal være frivillig for barnehageeier. Veiledningen skal være av en slik art at den er egnet til å hindre regelbrudd.

Som nevnt foran må barnehagemyndighetens veiledning være basert på korrekt lovforståelse av barnehageloven med forskrifter.

Tilsyn

Det følger av barnehageloven § 16 at det er kommunen som barnehagemyndighet som fører tilsyn med at den enkelte barnehage drives etter reglene i barnehageloven med tilhørende forskrifter.

Kommunestyret bestemmer hvilket organ dette skal legges til, jf. kommuneloven §§ 10, 12 og 23 nr. 4.

Tilsyn etter barnehageloven § 16 er en sentral del av barnehagemyndighetens ansvar for å påse regelverketterlevelse, og ett av flere virkemidler kommunen har for å sikre kvaliteten i barnehagen.

Barnehagemyndighetens tilsyn må være av et slikt omfang at det kan sikre at barnehagen drives i samsvar med barnehageloven og tilhørende forskrifter. Hvor omfattende tilsynsvirksomheten må være, vil avhenge av tilsynsmyndighetens øvrige aktiviteter, som veiledning/annen kontakt med barnehagen og de risikovurderinger myndigheten foretar.

Når myndigheten bruker tilsyn som virkemiddel for å påse regelverketterlevelse må myndigheten ha nok og egnet informasjon til å kunne ta stilling til om barnehagens praksis er lovlig eller ikke (innenfor de angitte temaer). Vurderinger og konklusjoner i tilsynet skal formidles skriftlig til barnehagen (tilsynsrapport).

Selv om tilsynsrapporten ikke inneholder lovbrudd er det nødvendig at barnehagemyndighetens vurderinger og konklusjoner formidles skriftlig i rapporten, for å sikre etterprøvbarehet og likebehandling, og for å formidle barnehagemyndighetens lovforståelse til barnehagen.

Dersom barnehagemyndigheten avdekker ulovlige eller uforsvarlige forhold, kan kommunen følge opp enten ved å gi pålegg eller veiledning.

Hvis kommunen treffer enkeltvedtak om pålegg etter barnehageloven § 16, skal forvaltningslovens regler om enkeltvedtak følges, jf. forvaltningsloven kapittel IV og V. Dette betyr at et enkeltvedtak om pålegg eller stenging må forhåndsvarsles og parten må gis anledning til å uttale seg før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 16. Enkeltvedtak med pålegg om retting eller stengning må inneholde:

- det rettslige grunnlaget for pålegget
- det faktiske grunnlaget for pålegget
- kommunens vurdering av faktiske forhold opp mot rettslige krav
- opplysning om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte ved klage
- opplysninger om adgangen til å se sakens dokumenter
- opplysninger om adgangen til å be om utsatt iverksetting

Det er av avgjørende betydning for å oppfylle barnehagemyndighetens ansvar for å påse regelverketterlevelse, at barnehagemyndigheten også følger opp at eventuelle avdekkede lovbrudd blir rettet, uavhengig av om kommunen treffer vedtak om pålegg eller ikke. Barnehagemyndigheten må sannsynliggjøre at eventuelle brudd på regelverket faktisk blir rettet.

I tillegg til planlagte tilsyn må kommunen foreta hendelsesbaserte tilsyn når det er nødvendig. Barnehagemyndigheten må ha virkemidler som sikrer at den fanger opp foreldres og andres bekymring knyttet til barnehagetilbudet. Slike bekymringer fra foreldre (og fra andre hold), som gir kommunen grunnlag for å stille spørsmål ved om en konkret barnehage følger barnehageloven, gjør at kommunen etter nærmere vurdering av den konkrete saken, kan måtte gjennomføre et hendelsesbasert tilsyn med hjemmel i barnehageloven § 16. Videre saksgang i et hendelsesbasert tilsyn blir den samme som i de planlagte tilsynene.

Av hensyn til det lokale selvstyret velger kommunen selv hvordan den vil oppfylle sitt ansvar for å påse regelverksetterlevelse. Arbeidet må systematiseres og ha kontinuitet.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1. Har barnehagemyndigheten oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven?

Oversikt over innebærer en overordnet kjennskap til eierpliktene som finnes i barnehageloven med forskrifter. For å oppfylle ansvaret om å påse regelverksetterlevelse i barnehagene, må barnehagemyndigheten ha oversikt over regelverket dere veileder om og fører tilsyn med. Det er ikke nødvendig med detaljkunnskap om alle barnehageeiers plikter, eller at det foreligger en oversikt i et bestemt format.

Barnehagemyndigheten har svart ja på dette spørsmålet i sin egen vurdering i RefLex, og lagt ved referat fra styrernettverksmøtene som viser at barnehagemyndigheten har gitt informasjon om endringer i barnehageloven. Innsendt plan for tilsyn med barnehager 2014 – 2018 viser også til regelverket kommunen skal veilede om og føre tilsyn med.

I intervju kom det fram at barnehagemyndigheten hadde kjennskap til eierpliktene som finnes i barnehageloven.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten har oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven.

2.2.2. Har barnehagemyndigheten tilstrekkelig kunnskap om hvordan barnehageeier oppfylder sine plikter etter barnehageloven?

Tilstrekkelig kunnskap betyr å ha nok og egnet informasjon om barnehagen til å gjøre risikovurderinger. Dersom barnehagemyndigheten

ikke har tilstrekkelig informasjon om barnehagens praksis for å belyse om barnehageeier ivaretar sine plikter, må dere innhente det. Uten informasjon om regelverksetterlevelsen kan ikke barnehagemyndigheten vurdere risikoen for brudd på regelverket og behovet for veiledning og tilsyn. Informasjonen skal vise om regelverket er kjent, forstått og overholdt av barnehageeier.

Barnehagemyndigheten har svart ja på dette kontrollspørsmålet i RefLex, uten en redegjørelse.

Alle som ble intervjuet oppfatter at det er konstituert kommunalsjef som ivaretar barnehagemyndigheten i kommunen, og at konstituert kommunalsjef er tilgjengelig og lett å ta kontakt med.

I intervju ble det opplyst at barnehagemyndigheten skaffer seg kunnskap om hvorvidt barnehageeierne oppfyller sine plikter etter barnehageloven gjennom Basilrapportering, dialog med styrerne, styrernettsmøter, innsending av barnehagens årsplaner, alvorlige bekymringsmeldinger, søknader om godkjenning og dispensasjoner.

I intervjuene kom det frem at barnehagene sender inn årsplan til barnehagemyndigheten, men at det ikke er etablert rutiner for tilbakemeldinger til barnehagen. Det ble videre opplyst i intervju at barnehagemyndigheten ikke hadde rutiner for å innhente oversikt over klager og bekymringsmeldinger fra foreldre/andre.

Fylkesmannen er enig i at barnehagemyndigheten har mange kilder til å vurdere regelverksetterlevelsen i barnehagen. I tillegg sender barnehageeier inn mye informasjon til barnehagemyndigheten.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten har tilstrekkelig kunnskap om hvordan barnehageeier oppfyller sine plikter etter barnehageloven.

2.2.3. Bruker barnehagemyndigheten denne kunnskapen til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn?

På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelsen må barnehagemyndigheten vurdere behovet for veiledning og tilsyn.

Dette innebærer at barnehagemyndigheten må kartlegge risiko for brudd på regelverket ved bruk av kilder som sier noe om regelverksetterlevelsen.

Videre må barnehagemyndigheten vurdere hvilke virkemidler som er egnet til å påse regelverksetterlevelse. Barnehagemyndigheten må gjennomføre veiledning og tilsyn på en slik måte at dere bidrar til økt

regelverksetterlevelse i barnehagen. Dersom barnehagemyndigheten ikke bruker virkemidlene i tråd med sine funn, oppfyller dere ikke deres plikt til å påse regelverketterlevelse.

Barnehagemyndigheten har svart ja på kontrollspørsmålet i RefLex. I intervju kom det derimot fram at det ikke er gjort risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning eller tilsyn.

Vi kan heller ikke se at dette er gjort i praksis. Under tilsynet fikk vi opplyst at de pedagogiske lederne i Skrållan, Malangen og Mestervik barnehage har fått tildelt 10 % av stillingen sin for å fungere som fagledere. Vi er usikker om barnehagemyndighet er kjent med dette. I så tilfelle viser det mangel på kunnskap om barnehagenes regelverketterlevelse.

Det er imidlertid ikke dokumentert at barnehagemyndigheten bruker disse opplysningene til å vurdere barnehageeiers regelverketterlevelse. Når barnehagemyndigheten ikke systematisk innhenter informasjon om barnehagens praksis, er det vanskelig for barnehagemyndigheten å vurdere om barnehagen ivaretar sine plikter etter barnehageloven.

Ut fra fremlagte møtereferat fra 5 styrernettsmøter kan vi heller ikke se at det på de aktuelle møtene er gitt nok og egnet informasjon om barnehagene til å gjøre risikovurderinger og vurdere virkemiddelbruk.

Vi vurderer det slik at en mellomstor kommune som Balsfjord må ha et system som sikrer at barnehagemyndigheten får nok informasjon om alle barnehagene til å gjøre risikovurderinger. Som vi har skrevet i vår vurdering av kontrollspørsmålet ovenfor, har barnehagemyndigheten mange kilder til å få opplysninger om barnehagens praksis, men at denne informasjonen ikke er brukt systematisk til å vurdere behovet for veiledning og tilsyn med barnehagene.

Balsfjord kommune skriver i sin tilbakemelding av 13.05.2019 at kommunen vil utarbeide en egen tiltaksplansom som vil vise rutiner og systemer for innhenting av aktuell informasjon for å vurdere barnehagens regelverketterlevelse. Fylkesmannen kan imidlertid ikke avslutte tilsynet før kommunen har sendt over de nye rutinene for innhenting av aktuell informasjon for å vurdere barnehagens regleverketterlevelse, og dermed sannsynliggjort at brudd på regelverket er rettet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke bruker sin kunnskap om barnehagen til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn.

2.2.4. Gjennomfører barnehagemyndigheten veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger?

For at barnehagemyndigheten skal gjennomføre veiledning og tilsyn i tråd med egne risikovurderinger, må dere ha tilstrekkelig kunnskap om barnehagene, og på bakgrunn av kunnskapen vurdere behovet for veiledning og tilsyn. På denne måten vil dere få et bilde av hvor regelverksetterlevelsen eventuelt er mangelfull. Det vil si at barnehagemyndigheten har foretatt en risikovurdering. På bakgrunn av denne informasjonen må barnehagemyndigheten bruke sine virkemidler: veiledning og tilsyn. Barnehagemyndigheten må gjennomføre veiledning og tilsyn på en slik måte at dere bidrar til økt regelverksetterlevelse i barnehagen. Dersom barnehagemyndigheten ikke bruker virkemidlene i tråd med sine funn, oppfyller dere ikke plikten til å påse regelverksetterlevelse.

Under kontrollspørsmål 2.1.3 ble det konkludert med at Balsfjord kommune ikke bruker sin kunnskap om barnehagene til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn. I dette spørsmålet skal det vurderes hvorvidt kommunen gjennomfører veiledning og tilsyn i tråd med en slik vurdering.

I egenvurderingen av barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn i RefLex har kommunen svart ja på spørsmålet om barnehagemyndigheten gjennomfører veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger.

Vi har mottatt referat fra styrernettverksmøtene som viser at barnehagemyndigheten har gitt informasjon om endringer i barnehageloven. Vi har mottatt kun en e-post som viser at det er gitt veiledning til en enkelt barnehage etter at barnehagen henvendte seg til myndigheten.

Slik Fylkesmannen vurderer det, bruker Balsfjord kommune i liten grad virkemiddelet aktiv veiledning i arbeidet med å påse regelsetterlevelse.

Det er ikke gjennomført stedlig tilsyn siden 2013. Dersom kommunen velger stedlige tilsyn med denne frekvensen, vurderer vi at de må foreta flere typer kontrollaktiviteter i periodene mellom tilsynene.

Det ble gjennomført skriftlig tilsyn 07.07.2016 med 5 barnehager. Vi ser av varselet som ble sendt ut at Balsfjord kommune den gang innhentet mange opplysninger som er egnet til å vurdere om barnehagen oppfyller lovkrav i barnehageloven. Imidlertid forstår vi det slik at dette er opplysninger som hentes inn når kommunen allerede har bestemt å føre tilsyn med barnehagen, og således er en del av selve tilsynet. Barnehagemyndigheten må ha nok og egnet informasjon om barnehagene til å gjøre risikovurderinger før tilsyn og veiledning finner sted.

Ettersom Fylkesmannen har kommet frem til nei på kontrollspørsmål tre, kan kommunen vanskelig oppfylle kravet som følger av dette kontrollspørsmålet fullt ut.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke gjennomfører veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger.

2.2.5. Er barnehagemyndighetens veiledning basert på riktig forståelse av barnehageloven?

For å gjennomføre veiledning må barnehagemyndigheten vite hvilke rettslige krav regelverket stiller til barnehageeier. Det rettslige kravet følger ikke alltid direkte av lovteksten. For å finne frem til det rettslige kravet må barnehagemyndigheten klargjøre hva regelverket faktisk krever av barnehageeier.

Fylkesmannen har ikke mottatt tilsynsrapporter eller notat fra eventuell veiledning som viser barnehagemyndighetens lovforståelse av barnehageloven med unntak av ovennevnte eksempler.

Fylkesmannen kan derfor vanskelig vurdere om barnehagemyndighetens veiledning er basert på riktig forståelse av barnehageloven.

2.2.6. Bruker barnehagemyndigheten tilsyn som virkemiddel der dette er nødvendig for å påse regelverketterlevelse etter barnehageloven hos barnehageeier?

Vurderingen av om det er nødvendig med tilsyn, skal baseres på barnehagemyndighetens risikovurdering. Risikovurderinger er løpende vurderinger av sannsynlighet for og konsekvensen av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven, både på bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehagen og samlet for alle barnehagene. I de tilfellene barnehagemyndigheten har valgt å bruke veiledning som virkemiddel, og dette ikke fører til regelverksetterlevelse, er det nødvendig å bruke tilsyn som virkemiddel. Det er imidlertid ikke en forutsetning for tilsyn at barnehagemyndigheten først har prøvd veiledning.

Barnehagemyndigheten har svart ja på inngangsspørsmålet i RefLex om dere gjennomfører tilsyn. Dere har og svart ja på spørsmålet om dere bruker tilsyn som virkemiddel der det er nødvendig for å påse.

Vi har, som det går fram av vedlegg, mottatt plan for tilsyn etter lov om barnehager for perioden 2014 – 2018. Opplysninger gitt i intervju og tilsendte tilsynsrapporter viser at ovennevnte plan ikke er fulgt.

Vi har også mottatt tilsynsrapporter fra 2013. Vi anser tilsynsrapporter fra perioden 2013 som gamle og uaktuelle. Fylkesmannen har derfor ikke benyttet dem som grunnlagsmateriale for dette tilsynet med Balsfjord kommune som barnehagemyndighet.

I tillegg har vi mottatt varsel og rapporter fra skriftlige tilsyn med fem barnehager, tidlig høst 2016. Temaene som det ble ført tilsyn med er lik for alle barnehagene. Det ble opplyst i intervju at barnehagemyndigheten først ønsket å innhente dokumentasjon for å kartlegge risiko for brudd på regelverket (egenvurderingsskjema). I stedet ble det omgjort til et skriftlig tilsyn.

Det er et krav at barnehagemyndigheten må formidle sine vurderinger og konklusjoner fra tilsynet skriftlig til barnehageeieren, uavhengig av om den har avdekket brudd på regelverket i tilsynet eller ikke. I rapportene skriver barnehagemyndigheten kun en setning eller to til hvert tema det var varslet tilsyn med. Det er derfor vanskelig for Fylkesmannen å vurdere om tilbakemeldingen til barnehagene er basert på rett lovforståelse. Balsfjord skriver i tilbakemeldingen av 13.05.2019 at ny tiltaksplan vil synliggjøre at barnehagemyndigheten bruker tilsyn som virkemiddel der dette er nødvendig for å påse regelverket etter barnehageloven hos barnehageeier. Som tidligere nevnt i kap. 2.2.3 kan imidlertid ikke Fylkesmannen avslutte tilsynet før kommunen har sendt over de nye rutinene.

Fylkesmannen vurderer ut fra de opplysningen som er gitt i intervju og av innsendt dokumentasjon, at Balsfjord kommune som barnehagemyndighet ikke bruker tilsyn som virkemiddel der det er nødvendig for å påse regelverket etter barnehageloven.

2.2.9. Reaksjoner i tilsyn

Fylkesmannen har ikke mottatt relevant dokumentasjon som viser Balsfjord kommunes etterlevelse av forvaltningslovens regler når det er gitt reaksjoner ved tilsyn.

Vi redegjør derfor ikke her for krav/kontrollspørsmål som er aktuell å vurdere når kommunen har gitt pålegg om retting i tilsyn, men viser til kapittel 2.1. rettslige krav og avsnittet om tilsyn. Vi viser også til kontrollspørsmålene i RefLex og Utdanningsdirektoratets veileder om «Kommunens rolle som barnehagemyndighet».

3 Barnehagemyndighetens godkjenning av familiebarnehager

3.1 Rettslige krav

Kommunen som barnehagemyndighet skal godkjenne familiebarnehager i kommunen. Dere må veilede de som vurderer å søke om godkjenning og behandle og avgjøre alle søknader om godkjenning er de kravene som følger av barnehageloven og forvaltningsloven. I dette tilsynet har vi sett på hvordan dere oppfyller kravene i barnehageloven ved avgjørelsen av søknaden.

Når barnehagemyndigheten skal avgjøre en søknad om godkjenning av en familiebarnehage, må den følge et sett med regler.

Reglene følger av forvaltningsloven og barnehageloven. De samme reglene gjelder både for avgjørelse av søknader om godkjenning av nye familiebarnehager og for søknader om godkjenning av endringer i eksisterende familiebarnehager.

Reglene gjelder for avgjørelsen av selve søknaden, det vil si etter at barnehagemyndigheten er ferdig med å innhente nødvendig informasjon for å avgjøre saken.

Barnehagemyndigheten må skrive avgjørelsen som et enkeltvedtak.

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne familiebarnehagen. Barnehagemyndigheten kan ikke godkjenne hjemmet for flere barn enn forskrift om familiebarnehager § 4 tillater.

Dersom hjemmet er egnet for det, kan barnehagemyndigheten godkjenne hjemmet for dobbel gruppe. At et hjem er egnet for dobbel gruppe betyr at hjemmet er av en slik størrelse og beskaffenhet at det kan være mer enn fem barn over tre år til stede samtidig.

Barnehagemyndigheten må avslå søknad om godkjenning dersom kravene som gjelder politiattest ikke er oppfylt. Den må også vurdere om den skal avslå søknaden i andre tilfeller.

Barnehagemyndigheten må oppfylle de kravene som gjelder for innholdet i vedtaket om godkjenning. Barnehagemyndighetens godkjenning er et enkeltvedtak. Enkeltvedtak er en avgjørelse som fastsetter søkerens rettigheter og plikter, og det må følge reglene i forvaltningsloven.

Barnehagemyndigheten må påse at det gis pedagogisk veiledning til assistent, jf. § 5 i forskrift om familiebarnehager

Barnehagemyndigheten må påse at bemanningsnormen er på plass, jf. § 6 i forskrift om familiebarnehager.

3.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.2.1 Godkjenner dere enkeltstående hjem som én familiebarnehage kun i særlige tilfeller?

Særlige tilfeller betyr at det må særlige grunner til for at barnehagemyndigheten skal kunne godkjenne et enkeltstående hjem som en familiebarnehage, for eksempel at det geografisk ikke er mulig å koble hjemmet til et annet hjem, eller en vanlig barnehage. Dette er en unntaksregel fra hovedregelen om at familiebarnehager skal bestå av minst to hjem, eller minst ett hjem og en vanlig barnehage. Det skal mye til for at barnehagemyndigheten kan bruke denne unntaksregelen om å godkjenne et enkeltstående hjem som en familiebarnehage

Barnehagemyndigheten har svart ja på dette spørsmålet i sin egen vurdering i RefLex. Vi har mottatt:

- godkjenning av Hamnvåg familiebarnehage datert 11.08.2017.
- søknad fra Hamnvåg familiebarnehage om ny godkjenning datert 30.10.17.
- ny godkjenning av Hamnvåg familiebarnehage for dobbel gruppe datert 31.10.2017.

Balsfjord kommune har for begge godkjenningene valgt å bruke unntaksbestemmelsen. De begrunner avgjørelsen med at Hamnvåg er ei lita bygd som nettopp har mistet sitt kommunale barnehagetilbud. I begrunnelsen for vedtaket skriver kommunen at et samarbeid med en vanlig barnehage vil innbefatte kjøring ca. 3 mil en vei. Det opplyses i vedtaket at familiebarnehagen har et nært samarbeid med skolen.

Fylkesmannen vurderer ut fra de opplysningene som er gitt i intervju og i begrunnelsen for begge vedtakene at barnehagemyndigheten i dette tilfellet kunne bruke denne unntaksregelen.

3.2.1 Godkjenner dere kun enkle grupper i ubebodde lokaler?

Særlige tilfeller betyr at barnehagemyndigheten kun kan bruke bestemmelsen som en unntaksregel, og ikke som en hovedregel. Det må derfor særlige grunner til for at barnehagemyndigheten skal kunne godkjenne ubebodde lokaler som et hjem i en familiebarnehage. At

barnehagemyndigheten kun kan godkjenne ubebodde lokaler som ett hjem, betyr at den ikke kan godkjenne et ubebodd lokale som to eller flere hjem.

I godkjenning av Hamnvåg barnehage datert 11.08.17 vedtar kommunen at familiebarnehagen kan drives i Balsfjord kommunes bygg der Malangen barnehage, avdeling Hamnvåg tidligere holdt til. Det kommer videre fram i vedtaket at barnehagen er lokalisert i ubebodd lokale. Kommunen skriver i begrunnelsen for vedtaket at det ikke har vært mulig å framskaffe egnede hjem for å driften en familiebarnehage i Hamnvåg. De viser til at lokalet er et bolighus som er omgjort til barnehage, og dermed er lokalet godt tilrettelagt for barnehagedrift samtidig som det har et hjemlig preg.

Fylkesmannen vurderer ut fra de opplysningene som er gitt i intervju og i begrunnelsen i vedtaket av 11.08.17 at barnehagemyndigheten i dette tilfellet kunne bruke denne unntaksregelen.

3.2.2 Vurderer dere om hjemmene og baselokalet er egnet for familiebarnehagedrift etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2?

Barnehagemyndigheten må i egnethetsvurderingen ta hensyn til at virksomheten foregår i private hjem. Barnehagemyndigheten må ut fra denne forutsetningen blant annet vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Videre må barnehagemyndigheten vurdere om familiebarnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Dette er ikke en uttømmende liste.

Barnehagemyndigheten må vurdere om lokalene er bebodd. Begrepet bebodd betyr ikke at familiebarnehagen kun må drives i de rommene familien ellers bor. Er det et stort hus der det er mulighet til å benytte ett eller flere rom bare til familiebarnehage, for eksempel en ekstra stue, vil slike lokaler normalt være å anse som bebodde. En underetasje som ikke er innredet til oppholdsrom, kan imidlertid komme til å fremstå med et ubebodd preg.

Innsendte godkjenninger viser at barnehagemyndigheten på en god måte har vurdert om hjemmet er egnet for familiebarnehagedrift etter barnehageloven §§1, 1a og 2. Barnehagemyndigheten viser til at familiebarnehagen er godt tilrettelagt for lek og hvile. I tillegg viser kommune til at familiebarnehagen har et flott uteområde med flere lekeapparater og kupert terreng som innbyr til aktiviteter.

I godkjenningen datert 31.10.2018, hvor barnehagemyndigheten har godkjent Hamnvåg familiebarnehage med dobbel gruppe, har kommunen vurdert om lokalene er bebodd. De viser til at familiebarnehagen vil

benytte 2. etasje i bolighuset på ca. 90 kvm, mens familie bor i første etasje.

Videre skriver barnehagemyndigheten at familiebarnehagen har totalt 130% barnehageassistentstilling, 20 % pedagogisk leder og 15% daglig leder /styrer. Barnehagemyndigheten skriver at barnehagens bemanning er i tråd med forskrift om familiebarnehager § 6 om bemanning. I intervju kom det fram at myndigheten ved en inkurie hadde brukt samme formulering for bemanning som i godkjenningsvedtaket for enkel gruppe. Det kom også fram i intervju at myndigheten har feil lovforståelse om hvor stor stilling barnehagelærer som gir pedagogisk veiledning skal ha. I en familiebarnehage som er godkjent for dobbel gruppe skal stillingen som barnehagelærer være på 33,33 %. Barnehagemyndigheten opplyste at dette vil bli fulgt opp under barnehagemyndighetens ansvar for å påse at familiebarnehagen har rett bemanningen i samsvar med § 6 i forskrift om familiebarnehager. Se kap. 4 siste kulepunkt i pålegg 1.

Ut fra det som fremkommer i vedtaket av 31.10.2017, har barnehagemyndigheten i sin egnethetsvurdering tatt hensyn til at virksomheten foregår i private hjem. Barnehagemyndigheten har også vurdert om lokalene i familiebarnehagen er bebodd.

3.2.3 Tar dere hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i vurderingen av om dere skal godkjenne familiebarnehagen?

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår satt av andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne familiebarnehagen. Barnehagemyndigheten må vurdere om uttalelser og eventuelle vilkår påvirker vurderingen av om den er egnet for familiebarnehagedrift. For eksempel kan et hjem være vanskelig å rømme fra ved brann slik at det av den grunn ikke er tilrådelig som familiebarnehage.

I intervju kom det fram at barnehagemyndigheten ikke har gitt nødvendig veiledning til eier av Hamnvåg familiebarnehage om andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse av oppstart av familiebarnehagen eller ved endringer til godkjenning for dobbel gruppe.

Andre offentlige instanser i denne sammenhengen kan være:

- Plan – og bygningsloven - § 21 – 10 jf. §§ 23- 3 og 24 -1. Ansvarlig myndighet er kommunen
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole § 6. Ansvarlig myndighet er kommunen.
- Arbeidsmiljøloven § 18-9. Ansvarlig myndighet er Arbeidstilsynet.

- Regelverket om registrering eller godkjenning av ny næringsmiddelvirksomhet, jf. matloven. Ansvarlig myndighet er Mattilsynet.

I intervju kom det videre fram at barnehagemyndigheten ikke hadde tenkt på at andre offentlige instanser skulle uttale seg om familiebarnehagen, da familiebarnehagen holder til i en tidligere kommunal barnehage – nå endret til bolighus.

Siden det ikke har vært utarbeidet uttalelser fra andre offentlige instanser har heller ikke barnehagemyndigheten gjort seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelt vilkår.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke har innhentet uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i vurderingen av om dere skal godkjenne familiebarnehagen.

3.2.4 Godkjenner dere hjemmet slik at maksimalt ti barn er til stede samtidig dersom flertallet av barna er over tre år når hjemmet godkjennes for dobbel gruppe?

Dobbel gruppe betyr en gruppe med ti barn over tre år som er til stede samtidig. Er flertallet av barna under tre år, må antallet reduseres på samme måte som for enkle grupper. Det vil si at en dobbel gruppe maksimalt kan ha åtte barn under tre år

I vedtaket av 31.10.2017 står det at familiebarnehagen er godkjent for inntil 10 barn der flertallet av barna er over 3 år.

Fylkesmannen vurderer at barnehagemyndigheten har sørget for at det fremkommer klart at familiebarnehagen er godkjent for ti barn som er tilstede samtidig. Er flertallet av barna under tre år må antallet reduseres. Det vil si at en dobbel gruppe maksimalt kan ha åtte barn under tre år.

3.2.5 Godkjenner dere hjemmet for dobbel gruppe kun når hjemmet er egnet for det?

At et hjem er egnet for dobbel gruppe betyr at hjemmet er av en slik størrelse og beskaffenhet at det kan være mer enn fem barn over tre år til stede samtidig.

I godkjenningen datert 31.10.2018, hvor barnehagemyndigheten har godkjent Hamnvåg familiebarnehage med dobbel gruppe, har kommunen vurdert om lokalene er bebodd. De viser til at familiebarnehagen vil

benytte 2. etasje i bolighuset på ca. 90 kvm, mens en familie bor i første etasje.

Barnehagemyndigheten viser også til at det er lyse og trivelige lokaler med et hovedrom bestående av stue og kjøkken. Videre kommer det fram av vedtaket at det er en romslig gang og to andre leke- og oppholdsrom, samt garderobe, stellerom og toalett.

Fylkesmannen vurderer at barnehagemyndigheten har godkjent en familiebarnehage med dobbelgruppe der hjemmet er egnet for det.

3.2.6 Er vedtak om godkjenning skriftlig?

Barnehagemyndighetens godkjenning er et enkeltvedtak. Enkeltvedtak er en avgjørelse som fastsetter søkerens rettigheter og plikter, og det må følge reglene i forvaltningsloven.

Godkjenningsvedtaket skal være skriftlig. I forvaltningsloven fremgår det at et enkeltvedtak skal være skriftlig dersom det ikke av praktiske grunner er «særlig byrdefullt» for forvaltningsorganet. Dette unntaket kommer ikke til anvendelse for godkjenninger etter barnehageloven.

Vi har mottatt to vedtak om godkjenning av familiebarnehage. Begge vedtakene er skriftlig.

Fylkesmannen vurderer at barnehagemyndigheten har fulgt forvaltningslovens krav om at vedtak skal være skriftlig.

3.2.7 Vedtaket må inneholde informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåten ved klage. Vedtaket må også inneholde informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

Når barnehagemyndigheten innvilger eller avslår en søknad om godkjenning, må enkeltvedtaket inneholde informasjon om klageretten.

Vedtaket må også inneholde informasjon om søkeren har rett til å se sakens dokumenter, dersom den ønsker det.

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 11 jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd

I innsendte vedtak opplyser barnehagemyndigheten om klageadgangen, klagefrist, klageinstans og framgangsmåten ved klage. Vedtakene derimot inneholder ikke opplysninger om retten til å se sakens dokumenter.

I tilbakemeldingen på foreløpig tilsynsrapport av 13.05.2091 har Balsfjord kommune lagt inn følgende endring i kommunens vedtaksmal: *Kommunen gjør oppmerksom på retten til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, jf forvaltningsloven §§ 18 og 19.*

Fylkesmannen vurderer at barnehagemyndigheten gir informasjon om retten til å se sakens dokumenter i framtidige godkjenningsvedtak.

3.2.8 Inneholder begrunnelsen de reglene og faktiske forholdene som vedtaket bygger på, og de hovedhensynene som har vært avgjørende?

- a) hvilke hjem og eventuelt baselokale som er godkjent som familiebarnehage?*
- b) deres vurdering av de enkelte hjemmenes og eventuelt baselokalets egnethet?*
- c) hvilke forhold ved politiattesten som fører til avslag dersom dere avslår søknaden?*
- d) eventuelle vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid og hvorfor de er satt?*
- e) hvorfor hjemmet er egnet for å ha dobbel gruppe, dersom noen av hjemmene er godkjent for dobbel gruppe?*
- f) en beskrivelse av at andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår er klarlagt?*

Innsendte godkjenninger av Hamnvåg familiebarnehage viser at vedtakene inneholder reglene og de faktiske forholdene som vedtaket bygger på, med unntak av en beskrivelse av at andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår er klarlagt.

I intervju kom det fram at barnehagemyndigheten ikke har gitt nødvendig veiledning til eier av Hamnvåg familiebarnehage om andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse av oppstart av familiebarnehagen eller ved endringer til godkjenning for dobbel gruppe.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke har klarlagt uttalelser fra andre myndigheter.

4 Frist for retting av regelverksbrudd

I kapitlene ovenfor har vi konstatert at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Vi gir dere en frist til å rette regelverksbruddene, jf. kommuneloven § 60 d.

Frist for retting er 1. oktober 2019. Før fristen løper ut må dere sende oss en erklæring om at forholdene er rettet og en redegjørelse for hvordan bruddene er rettet.

Hvis dere ikke har rettet regelverksbruddene før rettefristen løper ut, vil vi vedta pålegg om retting. Et pålegg om retting er et vedtak som dere kan klage på, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Følgende pålegg er aktuelle å vedta etter utløp av rettefristen:

Pålegg 1

Balsfjord kommune som barnehagemyndighet må påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. barnehageloven § 8 jf. § 16

Pålegget innebærer at barnehagemyndigheten må:

- lage rutiner og systemer for innhenting av aktuell informasjon for å vurdere barnehagens regelverketterlevelse.
- på bakgrunn av innhentet kunnskap om barnehagens regelverketterlevelse, vurdere innenfor hvilke tema det er størst risiko for lovbrudd.
- bruke informasjonen til å vurdere virkemiddel, -veiledning eller tilsyn.
- gjennomføre nødvendig veiledning og tilsyn ut fra risiko- og sårbarhetsvurderingen.
- sørge for at det i rapporter når det har vært gjennomført tilsyn, vises til hvilke lovkrav det føres tilsyn med, og at det gjøres en vurdering av de faktiske forhold opp mot lovkravene før konklusjon.
- sørge for rett lovforståelse angående bemanning i familiebarnehagen og påse at dette følges

Pålegg 2

Balsfjord kommune som barnehagemyndighet må godkjenne familiebarnehager i tråd med reglene for godkjenning jf. barnehageloven § 11 og forskrift om familiebarnehager.

Pålegget innebærer at barnehagemyndigheten må:

- innhente uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i vurderingen av om dere skal godkjenne familiebarnehagen

Kommunen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Vibeke Gjendemsjø
tilsynsleder

Liv Hanne Huru
seksjonsleder

Vedlegg: Liste over dokumentasjon

- Organisasjonskart Balsfjord kommune
- Delegasjonsreglement Balsfjord kommune, datert 27.02.19
- Eksempel dokumentasjon stedlig tilsyn 2013
- Eksempel på handtering av klage
- Godkjenning dobbelt gruppe H.våg
- Godkjenning familiebarnehage 5 barn
- godkjenning-og-kontroll-av-private-barnehager
- H.våg vedlegg 1
- H.våg vedlegg 3
- H.våg vedlegg 4
- H.våg vedlegg 5
- H.våg vedtekter
- ikt-plan 2019 Barnehage
- KOMPETANSEPLAN 2016-2019 barnehager
- organisasjonskart
- Prosess godkjenning forts. H.våg
- Prosess godkjenning H.våg
- Rapport til skriftlig tilsyn Laksvatn barnehage des.16
- Rapport til skriftlig tilsyn Malangen barnehage des.16
- Rapport til skriftlig tilsyn Moan barnehage des.16
- Rapport til skriftlig tilsyn Nordkjosbotn barnehage des.16
- Rapport til skriftlig tilsyn Trollskogen barnehage des.1
- Referat nettverksmøte alle barnehagestyrere høst 2018
- Referat nettverksmøte alle barnehagestyrere høst 2018
- Revidert plan overgang barnehage-skole okt2017
- Strategiplan Implementering av rammeplan b.hage
- Søknad dobbel gruppe H.våg
- Tilsynsplan barnehager 2014 - 2018
- Tilsynsrapport stedlig tilsyn Laksvatn 2013
- Tilsynsrapport stedlig tilsyn Mestervik barnehage 2013
- Tilsynsrapport stedlig tilsyn Nordkjosbotn b.hage 2013
- Tilsynsrapport stedlig tilsyn Storsteinnes barnehage 2013
- Tilsynsrapport stedlig tilsyn Trollskogen barnehage 2013
- Varsel om stedlig tilsyn 2013
- Varselbrev tilsyn 2016
- veileder-om-godkjenning-av-barnehage
- Veiledning og søknad familiebarnehage H.våg
- Virksomhetsplan 2018-19 Malangen barnehage
- Årshjul barnehage 2018-19
- årsmelding Balsfjord kommune 2017 pdf
- Årsplan H.våg familiebarnehage 2018-19
- Årsplan Laksvatn barnehage 2018-2019

- Årsplan Moan barnehage 2018-2019
- Årsplan N.botn barnehage 2018 - 2019_
- Årsplan Trollskogen barnehage 2018-2019
- Egenvurdering av barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn med barnehagene (RefLex)
- Egenvurdering av barnehagemyndighetens godkjenning av familiebarnehager